

A gyermekvállalással összefüggő diákhitel-támogatások alakulása 2018 és 2024 között

¹Kopp Mária Intézet a Népesedésért és a Családokért (KINCS), kutató-elemző;
Levelező szerző: Ludescher Melinda ludescher.melinda@koppmariaintezet.hu

²Kopp Mária Intézet a Népesedésért és a Családokért (KINCS), kutató-elemző

³Kopp Mária Intézet a Népesedésért és a Családokért (KINCS), szakpolitikai elemző

⁴Kopp Mária Intézet a Népesedésért és a Családokért (KINCS), szakpolitikai elemzési főmunkatárs;
Simmelweis Egyetem Doktori Iskola, Egészségtudományi Tagozat, PhD-hallgató

DOI-hivatkozás: <https://doi.org/10.63582/KAPOCS.2025.1-2.9>

Betekintő

A tanulmány a diákhitel-támogatások dinamikáját mutatja be 2018 és 2024 között. Tárgyalja ezek met-széspontjait a lakhatással, illetve hatását a családalapítási döntésekre. A vizsgált időszakban 69 059 fiatal igényelte Diákhitel₁ szabadfelhasználású, kedvezményes kamattal rendelkező tartozása felfüggesztését, csökkentését vagy elengedését. Míg Diákhitel₂ tartozása kapcsán, amely az önköltséges képzések díját fedezi, összesen 2875 fő igényelt törlesztésszüneteltetést vagy tartozáselengedést. A támogatások egy főre jutó évi átlagos összege mindkét hitelkonstrukció esetében nőtt a vizsgált időszak folyamán. A család-politikai kedvezmény a Diákhitel₁ esetében összesen 14 555 millió forintos, a Diákhitel₂ esetében pedig 974 millió forintos hiteltartozás-átvállalást jelentett az állam részéről. A szakirodalom, illetve az elemzés alapján a diákhitel nem csupán a tanulmányok finanszírozásának eredményes eszköze, hanem fontos szerepet tölthet be az életkezdés és a családalapítás pénzügyi tervezésében is.

Bevezetés

A kormány családpolitikai intézkedései évről évre egyre szélesebb körben segítik az édesanyákat, és rajtuk keresztül a családokat. Legyen szó munkahelyi feladataikról, a gyermeknevelésről vagy a család összetartásáról, áldozatos munkájuk nélkülözhetetlen a társadalom számára. A folyamatosan bővülő magyar családtámogatási rendszer ma már több mint 30 különböző támogatási formát kínál, és köztük 20 olyan intézkedés van, amelyet kifejezetten nők vehetnek igénybe.¹ A nők kettős szerepben (karrier és család) való helytállásának anyagi elismerése, illetve a gyermekvállalást támogató szemlélet erősítése érdekében vezették be a diákhitelt érintő családtámogatási kedvezményeket.

Ezeket a kedvezményeket abban az esetben lehet igényelni, ha valaki felsőfokú tanulmányai mellett gyermekvállalásban is gondolkodik.²

A 2001-ben bevezetett diákhitel nagy segítséget jelent a felsőoktatásban résztvevő diákoknak: lehetőségük van tanulmányi éveik alatt egy hosszú távú, kiszámítható pénzügyi segítséget igénybe venni. 2001 és 2021 között több mint 500 ezer hallgató élt ezzel a lehetőséggel.³ (Diákhitel Központ 2023). 2018 januárjától a pénzügyi konstrukció család-politikai fókusszal is bővült, ettől az évtől kezdve a két vagy több gyermeket vállaló és diákhitellel rendelkező édesanyák fennálló diákhitel-tartozását

¹ https://www.koppmariaintezet.hu/docs/20_intezkedes_noknek_nokert.pdf (Letöltve: 2025. 03. 14.)

² 1/2012. (I. 20.) Korm. rendelet a hallgatói hitelrendszerről 18/A. §
<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1200001.kor> (Letöltve: 2025. 03. 17.)

³ https://real.mtak.hu/183665/1/Penzugyi_szemle_6_Duraczky.pdf (Letöltve: 2025. 03. 17.)

részben vagy egészben elengedik (Diákhitel Központ 2023). 2023 januárjától pedig azok a 30 év alatti édesanyák, akik felsőfokú tanulmányaik alatt vagy annak befejezését követően két éven belül gyermeket vállalnak, mentesülnek diákhitelük visszafizetése alól (1/2012. (I. 20.) Korm. Rendelet 18/A. § (1a))⁴.

Szakirodalmi áttekintés

A diákhitelezés nemzetközi trendjei

A diákhitelrendszerek bevezetése világszerte a felsőfokú tanulmányokhoz való hozzáférés bővítését célozza, különös tekintettel az esélyegyenlőség előmozdítására (Majer 2002). A felsőfokú végzettség megszerzése jelentős mértékben növeli az egyén jövedelmi lehetőségeit. A rendelkezésre álló empirikus adatok alapján Nyugat-Európában (és az összes OECD országban) átlagosan másfélszer annyit keresnek a diplomások, mint a középfokú végzettségűek (Németh 2011). A magasabb jövedelem mellett a felsőfokú végzettség további előnyökkel is jár: növeli a foglalkoztathatóság esélyét, kedvezőbb munkakörülményeket, stabilabb munkaerőpiaci pozíciót, valamint magasabb társadalmi megbecsülést és önmegvalósítási lehetőségeket is biztosít. Ezáltal nem csupán közvetlen gazdasági hozamok, hanem jelentős nem pénzbeli előnyök is társulnak hozzá, amelyek tovább növelik a képzés társadalmi és egyéni értékét (Németh 2011). Összességében a felsőfokú végzettség kulcsszerepet játszhat az anyagi biztonság megteremtésében és a társadalmi felemelkedésben (Oketch et al. 2014). Egyes országok – például Dél-afrikai Köztársaság – elsősorban a hátrányos helyzetű fiatalokra fókuszálnak, míg mások, például Hollandia, Dél-Korea vagy az Egyesült Királyság külön kedvezményeket biztosítanak az anyagi nehézségekkel küzdők számára. Számos országban jellemző a jövedelemarányos törlesztés, amely az alacsonyabb jövedelmű hallgatók számára kínál biztonságos megoldást (Tóth 2021). Az OECD-országok többségében a diákhitelezés a felsőoktatás finanszírozásának elfogadott és bevált eszköze. Az Egyesült Királyságban, Svédországban, Finnországban, Hollandiában és Magyarországon általánosan hozzáférhető, univerzális rendszerek

Az elemzésben azt mutatjuk be, hogyan alakult a diákhitel-kedvezményt igénylők száma és a támogatások összege 2018 és 2024 között, valamint hányan mentesültek gyermekvállalás miatt diákhitelük teljes vagy részleges visszafizetése alól ugyanebben az időszakban.

működnek (Berlinger 2012), minden jogosult hallgató hitelbírálat nélkül, automatikusan hozzáférhet a kölcsönhöz (Majer 2002). Az amerikai felsőoktatás finanszírozásában a diákhiteknek népszerű megoldásnak számítanak, és alkalmazásuk az utóbbi években egyre elterjedtebbé vált (Mezza 2017).

A diákhitelezés az amerikai háztartások pénzügyi szerkezetének meghatározó eleme lett, a diákhitel-állomány magas igénybevétele a felsőoktatásba történő befektetés jelentőségét és elterjedtségét jelzi (Lew 2015). A hitelintézmények többnyire állami háttérrel működnek, alacsony kamatozású és hosszú futamidejű konstrukciókat kínálnak. A nemzetközi gyakorlatban, különösen azokban az országokban, ahol jelentős összegű tandíjat alkalmaznak – például az Egyesült Államokban, Hollandiában vagy Kanadában –, a diákhitel általában mind a megélhetési költségek, mind a tandíj finanszírozására igénybe vehető. Ez független attól, hogy az adott országban egységes, központilag meghatározott tandíjat alkalmaznak (mint Hollandiában), vagy az intézmények maguk határozzák meg a hallgatói hozzájárulás mértékét (mint az Egyesült Államokban). A magyar hallgatói hitelrendszer két különböző konstrukciót kínál a Diákhitel₁ és Diákhitel₂ formájában. Minden hallgatói hitelrendszer közös jellemzője a hosszú futamidő: a nemzetközi rendszerekben ez általában 5 és 20 év között mozog, a tízéves időtartam a legelterjedtebb. Jelentős különbségek vannak abban, hogy az egyes rendszerek hogyan kezelik a hallgatók adósságát a tanulmányi idő alatt, és mikor kezdődik meg a törlesztés. Magyarországon a visszafizetés jövedelemarányos, ugyanakkor hiányzik az a türelmi időszak, amely a fejlett országokban természetes részét képezi a rendszernek.

⁴ 1/2012. (I. 20.) Korm. rendelet a hallgatói hitelrendszerről 18/A. § (1a)
<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1200001.kor> (Letöltve: 2025. 04. 14.)

Bizonyos esetekben – így például az adós halála esetén, vagy ha a tartozást egy meghatározott időn belül nem tudják behajtani – lehetőség van az adósság elengedésére. Ez nemzetközileg is bevett gyakorlat.

További különbség mutatkozik a hozzáférés szabályozásában: míg a legtöbb országban – köztük az Egyesült Államokban – a diákhitel szelektív, azaz nem jár automatikusan minden felsőoktatásban tanuló számára, addig a magyar rendszer univerzális jellegű, azaz minden hallgató számára elérhető, függetlenül szociális vagy tanulmányi helyzetétől (Majer 2002). A hallgatói kölcsönök előnyeit hangsúlyozó vélemények szerint, amelyek általánosan, a diákhitel-konstrukciók egészére vonatkoznak, a diákhitel hatékonyabb és méltányosabb megoldás lehet, mint a kizárólag támogatásokon alapuló rendszerek. Pozitív hatásai közül kiemelkedik a szülők anyagi hozzájárulás alóli tehermentesítése és a tanulmányok mellett folytatott munka idejének csökkenése is, amelyek a diákhitel nélkülözhetetlen szerepére utalnak (Duráczky 2023). Az ellenzők ezzel szemben arra hívják fel a figyelmet, hogy a hitelfelvétel kockázata visszatarthatja az alacsonyabb jövedelműeket, különösen a nőket, akik esetében a gyermekvállalás további jövedelemkiesést okozhat. Az empirikus eredmények szerint ezek a negatív hatások elsősorban ott jelentkeznek, ahol kizárólag hitel formájában biztosított a támogatás. A jól szabályozott rendszerekben a hozzáférés nem sérül, és a túlzott eladósodás is elkerülhető (Berlinger 2005). A nemzetközi összehasonlítások alapján a diákhiteltelezés akkor igazán hatékony és népszerű eszköz a hallgatók körében, ha stabil és működő ösztöndíj-rendszer kapcsolódik hozzá (Vona 2015).

A diákhitel és a lakhatás kapcsolata

Egyes nemzetközi kutatások szerint a diákhitel negatívan befolyásolhatja a fiatalok lakhatási lehetőségeit, ugyanis késlelteti a stabil életkezdést, különösen a lakásvásárlást (Mezza et al. 2015). A törlesztési kötelezettségek miatt csökken a rendelkezésre álló nettó jövedelem, így kevesebb pénz marad a szabad felhasználásra. A törlesztés következtében korlátozottabb a lehetősége a megtakarításnak is, különösen a lakásvásárláshoz szükséges önerő előteremtése (De Gayardon 2022; Lee 2015). Azok a fiatalok, akiknek diákhitelt kell törleszteniük, később válnak lakástulajdonossá, a hosszabb ideig tartó anyagi vagy

természetbeni szülői támogatottságból kifolyólag (McKee et al. 2017). Amerikai és angliai eredmények szerint a diákhitel csökkenti a lakáshoz jutás esélyét (Elliott–Lewis 2015; Luong 2010; Miller–Nikaj 2018; Cantrell 2018), mivel nehezíti a jelzáloghitel-felvételt, és kitolja az önerő előteremtésének időszakát (Andrew 2010; Brown et al. 2014; Lee 2013). A hitelfelvevők egy része tudatosan elkerüli a további eladósodást, ugyanis a bankok szigorúbb feltételeket támaszthatnak a diákhitellel rendelkező ügyfelek felé (Brown et al. 2014; Elliott–Lewis 2015; Lee 2013). A hitelterhek pszichológiai hatásai szintén befolyásolhatják a fiatalok döntéseit, egyes értelmezések szerint a fiatal adósok önként tartózkodnak a lakásvásárlástól, mivel az adósságtól való félelem felerősödik, ennek következtében sokan kénytelenek hosszabb ideig a szülői házban élni és halasztani a családalapítást (Stone et al., 2011; Mishory & O’Sullivan 2012; Kuperberg & Mazelis 2021). Ugyanakkor más kutatások – különösen azokban az országokban, ahol jövedelemarányos törlesztés működik – nem találtak szignifikáns összefüggést a hitelösszeg és a lakástulajdon között (Mezza et al. 2015; Gicheva & Thompson 2015; Velez et al. 2019; Marks 2009). Tehát nem bizonyított, hogy a diákhitel közvetlenül befolyásolja az önálló lakhatás megszerzésének időzítését.

De Gayardon (2022) vizsgálatai azt erősítik meg, hogy az Egyesült Királyságban azok a diplomások, akik nem vettek igénybe hitelt, nagyobb valószínűséggel rendelkeznek saját ingatlannal. Ezzel ellentétben Mezza et al. (2017) szerint, amennyiben a diákhitel hozzájárul a felsőfokú végzettség megszerzéséhez, a magasabb jövedelem hosszabb távon pozitívan hat a lakhatási lehetőségekre, feltéve, hogy a végzettség megfelelő hozamot biztosít.

Összességében a feltárt nemzetközi kutatások alapján nem egyértelmű, hogy a diákhitel közvetlenül befolyásolja a fiatalok önálló lakhatáshoz jutását. Ez abból is adódhat, hogy a diákhitel és a lakhatási forma közötti kapcsolatot vizsgáló szakirodalom jelenleg még korlátozott. Mivel a legtöbb idézett tanulmány észak-amerikai kontextusban készült, ahol a diákhitelteleket időalapú, fix futamidejű konstrukciókban kell visszafizetni, az amerikai eredmények általánosíthatósága más országok diákhitelrendszereire erősen korlátozott lehet. Emellett a szakirodalom bár elemzi a diákhitel pénzügyi terheit, nem vizsgálja a hitelhez való viszonyulást – azaz a hallgatók attitűdjeinek – szerepét a lakhatási döntésekben (De Gayardon 2022).

A magyar diákhitelrendszer ösztönzői

A magyar diákhitelrendszer 2001-ben, az első polgári kormány idején jött létre (119/2001. (VI. 30.) Korm. Rendelet). A rendszer célja, hogy azok a fiatalok is részt vehessenek a felsőoktatásban, akik tanulmányaikat önerőből nem, vagy csak nehézségek árán tudnák finanszírozni. Az általános célkitűzések mellett további szempontként jelenik meg az univerzalizálás, vagyis, hogy a hitel mindenki számára azonos feltételekkel legyen elérhető, valamint, hogy a maximálisan felvehető összeg valódi támogatást jelentsen a hallgatók megélhetési és tanulmányi költségeiben. Fontos elvárás továbbá, hogy a törlesztés vállalható legyen, és hogy a diákhitelrendszer önfenntartó és hosszú távon önfelfinanszírozó módon működjön anélkül, hogy közvetlen terhet jelentene az állami költségvetésre (KINCS 2021).

A konstrukció kialakításánál kiemelt szempont volt az esélyegyenlőség biztosítása, azaz, hogy a felsőfokú tanulmányok finanszírozása ne függjön a családi háttértől. A hitel igényléséhez nem szükséges jövedelemigazolás, sem kezes, sem fedezet, és a rászorultságot sem kell igazolni. A rendszer univerzális jellegű: minden jogosult hallgató számára azonos feltételekkel elérhető. A hitel maximális összege valódi hozzájárulást jelenthet a hallgatók tanulmányi és megélhetési kiadásaihoz (Kovács 2016).

A rendszer három konstrukciót kínál: a szabad felhasználású Diákhitel₁, a képzési díjra fordítható Diákhitel₂, valamint a különleges helyzetekre – például járványidőszakra – bevezetett Diákhitel Plusz lehetőséget. Az elmúlt két évtizedben a rendszer többször megújult és bővült, a változó társadalmi és gazdasági környezethez igazodva. A meglévő termékek átalakításával a rendszer képes volt megőrizni népszerűségét, amit jól mutat a folyamatosan növekvő szerződésszám (Duráczky 2023).

A koronavírus-járvány idején bevezetett Diákhitel Plusz különösen sikeres volt: segítette a hallgatókat abban, hogy a munkaerőpiaci bizonytalanság ellenére ne kényszerüljenek tanulmányaik megszakítására. A 2020-as évben a hitelfelvételi aktivitás a 2000-es évek eleje óta nem tapasztalt szintre emelkedett, ami tovább erősítette a diákhitelrendszer értékét a fiatalok életkezdésének támogatásában (Pásztor 2022; KINCS 2021). A hazai felmérésekből egyértelműen megmutatkozik a diákhitel jelentősége: lehetőséget teremt olyan, különböző társadalmi háttérű, de megfelelő képességű és motivációjú fiatalok számára a felsőoktatásban való

részvételre, akik egyébként anyagi okokból kizárnának a rendszerből. A diákhitel így javítja a tanulmányok elérhetőségét, és hosszú távon a társadalmi mobilitást is előmozdítja (Troia Media 2021). A fentiek alapján az is látható, hogy a diákhitel nemcsak a tanulmányok finanszírozásában, hanem az életkezdés és a családalapítás pénzügyi tervezésében is szerepet játszhat – különösen a lakhatási célok elérésében – mint az egyik lehetséges háttértámogatási forma.

A diákhitel hatása a párkapcsolati és családalapítási döntésekre

A gyermekvállalási szándék sikeres megvalósításának egyik legfontosabb előfeltétele a megfelelő lakhatás (Hashemzadeh et al. 2021; Papházi et al. 2021; Kapdebo et al. 2022; KINCS 2020; Gere 2024). A magyar családpolitikában az otthonteremtés kiemelt célként jelent meg, amelynek egyik alappillére a saját lakás vagy ház vásárlásának támogatása (Lentner–Fűrész 2024). Annál is inkább, mert a fiatalok jelentős része vágyik is saját ingatlanra (Papházi–Pillók 2016). A tapasztalatok szerint a párok gyakran azért halasztják az első gyermek megszületését, mert még nem rendelkeznek megfelelő anyagi függetlenséggel (KINCS 2021). Különösen igaz ez azokra a felsőoktatásban tanuló nőkre, akik jellemzően diákhitel segítségével finanszírozzák tanulmányaikat: ők gyakrabban halasztják a gyermekvállalást annak érdekében, hogy előbb stabil egzisztenciát és diplomát igénylő, jól jövedelmező karriert alakíthassanak ki. Emellett törekednek a pénzügyileg stabil párkapcsolatok kialakítására, a gyermekneveléssel járó kiadásokat pedig sok esetben inkább a diákhitel mihamarabbi visszafizetésére fordítják (Wilde et al. 2010).

A magyar diákhitelrendszer sajátossága, hogy gyermekvállalás esetén jelentős kedvezményeket biztosít a hitelfelvevő nők számára (Argyelán 2025). A hitel mérséklése és elengedése egyedülálló kezdeményezés Európában, célja pedig az, hogy a fiatalok ne adóssággal kezdjék meg a családi életüket. A hiteltörlesztési kötelezettség enyhítése vagy eltörlése olyan sajátosan magyar támogatási forma, amely hozzájárulhat a gyermekvállalás idejének előrehozatalához is (KINCS 2021).

2023. január 1-től a 30 év alatti édesanyák számára, amennyiben felsőoktatási tanulmányaik alatt vagy azok sikeres befejezését követően két éven belül gyermeket szülnek, vagy örökbe fogadnak, a hallgatói

hiteltartozás teljes összegét elengedik (1/2012. (I. 20.) Korm. Rendelet 18/A. § (1a))⁵. A diákhitellel rendelkező édesanyák esetében a második gyermek megszületése vagy örökbefogadása után a fennálló tartozás felét, míg a harmadik vagy további gyermek esetén a teljes hátralévő tartozást törlik. A várandósság 91. napjától kezdődően három évig kérhető a törlesztési kötelezettség felfüggesztése, amely időszak alatt a tartozás nem növekszik, mivel a kamatterheket az állam átvállalja. Csecsemőgondozási díj (csed), gyermekgondozási díj (gyed) vagy gyermekgondozást segítő ellátás (gyes) ideje alatt szintén lehetőség van a törlesztés szüneteltetésére és kamattámogatás igénybevételére, ezzel is csökkentve a gyermekvállalás anyagi akadályait (Barzó 2023; KINCS 2024).

A tapasztalatok azt mutatják, hogy mind a szabad felhasználású Diákhitel₁, mind a kamatmentes Diákhitel₂ esetében a konstrukció bevált, és

hatékonyan hozzájárul a fiatalok anyagi tehermentesítéséhez (Duráczky 2023; Pásztor 2022). A diákhitel egyre szélesebb körű elérhetősége javítja a felsőoktatási esélyegyenlőséget. Ugyanakkor fontos kihívás, hogy a fiatalok kellőképpen tudják érvényesíteni a diákhitel-elengedést és a hozzá kapcsolódó kedvezményeket, amely önálló életkezdésre és családalapításra ösztönözhet. Mivel egyes tanulmányok szerint a diákhitel mérséklése és elengedése viszonylag kevésbé ismert támogatási forma a fiatalok körében (Papházi 2024; Székely 2021), így ezek népszerűsítése és célzott ajánlása kiemelt feladat. Ugyanis a gyermekvállaláshoz kapcsolódó kedvezmények jelentős anyagi könnyítést nyújthatnak. Emellett hozzájárulnak ahhoz is, hogy gyermekvállalás esetén ne növekedjen az anyagi okokra visszavezethető hallgatói lemorzsolódás (KINCS 2021).

Eredmények

A diákhitel-kedvezmények igénybevétele

A diákhitelt igénylő fiatalok gyermekvállalás esetén jogosultak a törlesztés szüneteltetésére (nők és férfiak egyaránt), célzott kamattámogatás igénylésére (csak a Diákhitel₁-nél a nők és a férfiak egyaránt), második gyermek vállalása esetén részleges (50%-os) hiteltartozás elengedésére (kizárólag a nők), három vagy több gyermek esetén, illetve 30 éves kor alatti gyermekvállalás esetén pedig a teljes hiteltartozás elengedésére (kizárólag a nők)⁶.

A törlesztési kötelezettség szüneteltetése és a célzott kamattámogatás több hónapon, akár éveken keresztül fennálló támogatási forma. Míg az előbbi a hitel fizetésének felfüggesztése, addig a kamattámogatásnál az állam gyakorlatilag átvállalja az adós kamatfizetési kötelezettségét. A törlesztés szüneteltetése minden hiteltípus esetében kérelmezhető, a célzott kamattámogatás viszont értelemszerűen csak a kamattal rendelkező szerződések esetén. A kamatos hitelekre a legtöbbször mindkét támogatást igénybe veszik. A kétfajta támogatás egyidejűleg több szerződésre is igényelhető.

Diákhitel₁

A Diákhitel₁ egy szabad felhasználású hitel, mely a tanulmányok ideje alatt bármikor, havi részletekben vagy félévente egy összegben igényelhető. Szabad felhasználású jellegének köszönhetően lehetőséget nyújt a hallgatóknak a legkülönbözőbb felsőoktatással összefüggő kiadások fedezésére, így nemcsak tanulmányi, hanem megélhetési költségeikre is. Elsődlegesen a tandíjon túli – így különösen a lakhatás, az utazás és a mindennapi megélhetés – költségeinek finanszírozásában játszik szerepet (Tóth 2021; Duráczky 2023), egyszóval hozzájárul a hallgatók pénzügyi szabadságához.

Legfontosabb követelményei az aktív hallgatói jogviszony, a 45 évesnél fiatalabb életkor és a magyar állampolgárság. Tanulmányi félévenként akár 750 000 Ft is igényelhető (15 000 Ft-150 000 Ft-ig terjedő havi összegben). A visszafizetést elég csak a hallgatói jogviszony megszűnése után megkezdeni.

Családtámogatási kedvezmények is társulnak a Diákhitel₁-hez: a gyermekvállalást kamatmentességgel, törlesztési kötelezettség szünetelésével,

⁵ Forrás: 1/2012. (I. 20.) Korm. rendelet a hallgatói hitelrendszeréről 18/A. § (1a)
<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1200001.kor> (Letöltés ideje: 2025.04.14.)

⁶ <https://diakhitel.hu/csaladtamogatas/> (Letöltve: 2025. 03. 17.)

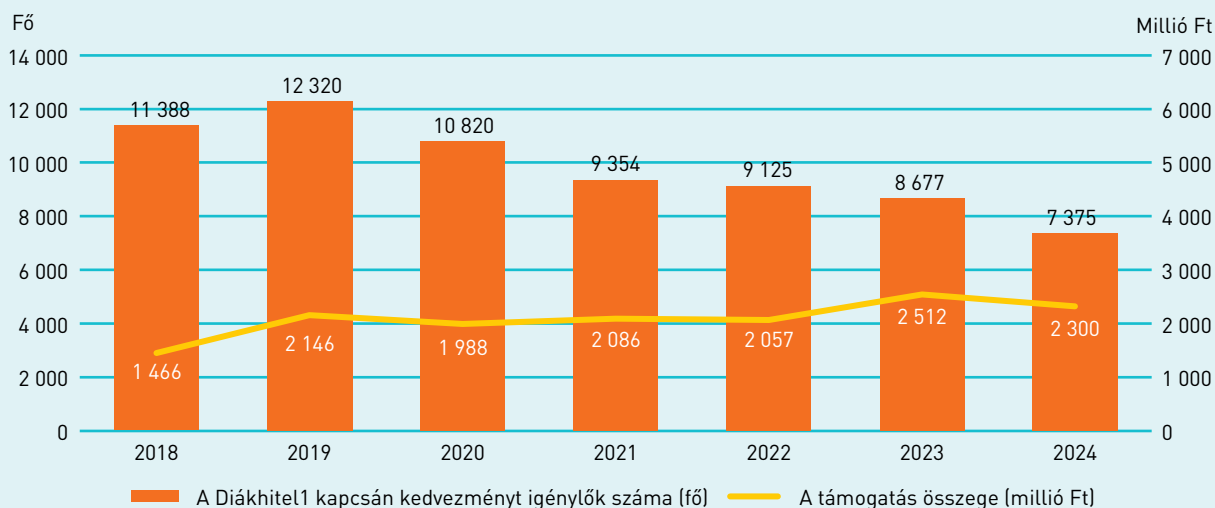
részleges és teljes tartozáselengedéssel támogatja a magyar állam. A kormány döntése értelmében a 2024. december 31-ig megkötött diákhitel-szerződéseket továbbra is kamatstoppal védi a kormány, amelyek esetében a hallgatók szabad felhasználású diákhitelre 2025 első félévében is legfeljebb 7,99%-os kamatteher vonatkozik, a 2025. január 1-jét követően felvett Diákhitel1 kamata viszont már 9,65% (azonban továbbra is rejtett költségek nélkül).^{7,8}

2018–2024 között 69 059 fiatal igényelte a szabadfelhasználású, kedvezményes kamattal rendelkező Diákhitel1 tartozás felfüggesztését, csökkentését vagy elengedését, ami összesen 14 555 millió Ft-ot jelent. A legtöbbet 2019-ben (12 320 fő) vették igénybe a támogatást amikor (2019. 07. 01 – 2020. 07. 01. között) a legalacsonyabb volt a kamatláb (1,99%).⁹ Ettől kezdve minden évben csökkent a Diákhitel1-re kedvezményt igénylők száma olyannyira, hogy 2024-re a 2019-es csúcspontához képest 40%-os visszaesés történt. Ennek vélhető oka egyrészt a születésszám csökkenése, másrészt

a szabadfelhasználású Diákhitel1 kamatláb-emelkedése volt. 2018 és 2023 között a 20–29 éves korosztályban 4,2%-al csökkent az elveszületések száma, ami a felsőoktatásban leginkább érintett 20–24 évesek körében 15,2% volt.¹⁰ A kamatláb a 2018-as 2,3%-ról 2024-re 7,99%-ra emelkedett, 2025. január 1-től pedig tovább nőtt 9,65%-ra.¹¹

A Diákhitel1-hez kötődő támogatások összege 2018–2019 között jelentősen megnőtt (az igénylők számának növekedésével párhuzamosan), azt követően újabb csúcspontját 2023-ban érte el 2 512 millió forinttal. 2019–2024 között jelentősen csökkent a Diákhitel1-hez társuló támogatást igénylők száma, miközben az igényelt támogatások összege nem folyamatosan, de növekedett. Ennek eredményeként az egy főre jutó támogatás összege évről évre emelkedett, míg 2018-ban éves szinten átlagosan 128 719 Ft Diákhitel1-hez kapcsolódó támogatást kapott egy fiatal, 2024-re ez az összeg 311 909 Ft-ra emelkedett, ami 142%-os növekedést jelent.

1. ábra: A Diákhitel1 kedvezményt igénylők száma és a támogatás összege 2018–2024 között

Forrás: Diákhitel Központ (a szerzők szerkesztése)

⁷ <https://diakhitel.hu/diakhitel1/> (Letöltve: 2025. 03. 17.)

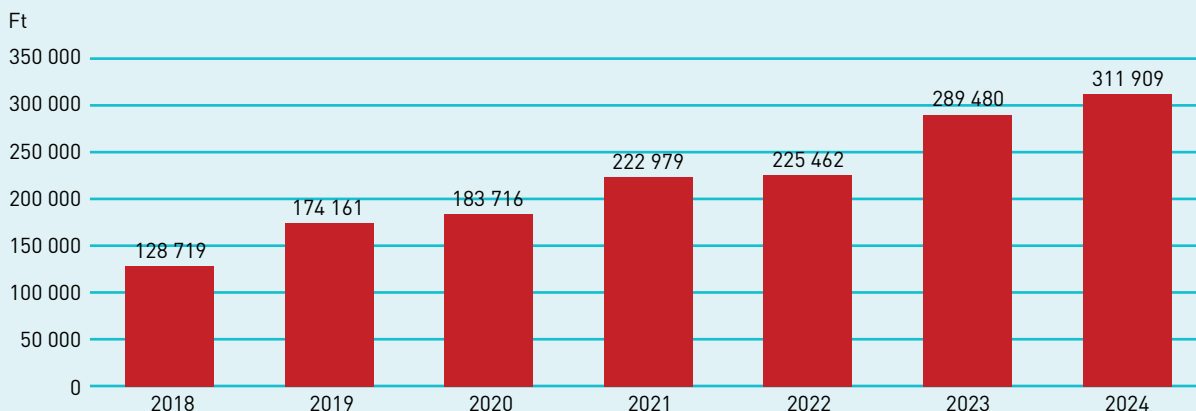
⁸ <https://diakhitel.hu/aktualitasok/az-ev-vegeig-felvett-diakhiteleket-tovabbra-is-kamatstoppal-vedi-a-kormany/> (Letöltve: 2025. 03. 18.)

⁹ <https://diakhitel.hu/kategoria/aktualitasok/> (Letöltve: 2025. 04. 25.)

¹⁰ KSH, Demográfiai Évkönyv, 2023

¹¹ <https://diakhitel.hu/kategoria/aktualitasok/> (Letöltve: 2025. 04. 25.)

2. ábra: A Diákhitel1 kedvezmény egy főre jutó évi átlagos összege 2018–2024 között

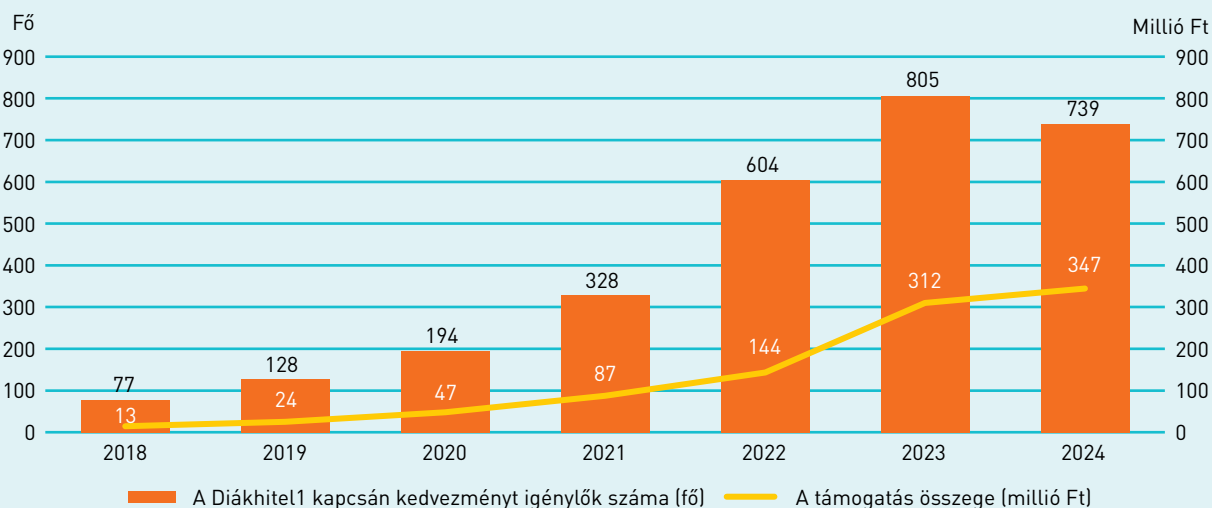
Forrás: Diákhitel Központ (a szerzők szerkesztése)

Diákhitel2

A Diákhitel2 az önköltséges képzések díját fedezi, melynek keretében legfeljebb a képzés önköltségi díjának megfelelő összeg vehető fel. A hitelt pedig később kamatmentesen kell visszafizetni. A Diákhitel2-t közvetlenül az oktatási intézménynek utalják. Azok számára, akik nem kerülnek be állami ösztöndíjas helyre, a kormányzat a Diákhitel2 rendszer bevezetésével kíván legalább részben a családi anyagi háttértől független továbbtanulási lehetőséget biztosítani (Balogh et al. 2013). A 2012-ben bevezetett Diákhitel2 a termékcsalád alkalmazkodóképességét és felsőoktatás-támogató szerepét mutatja (Duráczy 2023:97), amely nagymértékben elősegíti a tanulmányi célok elérését.

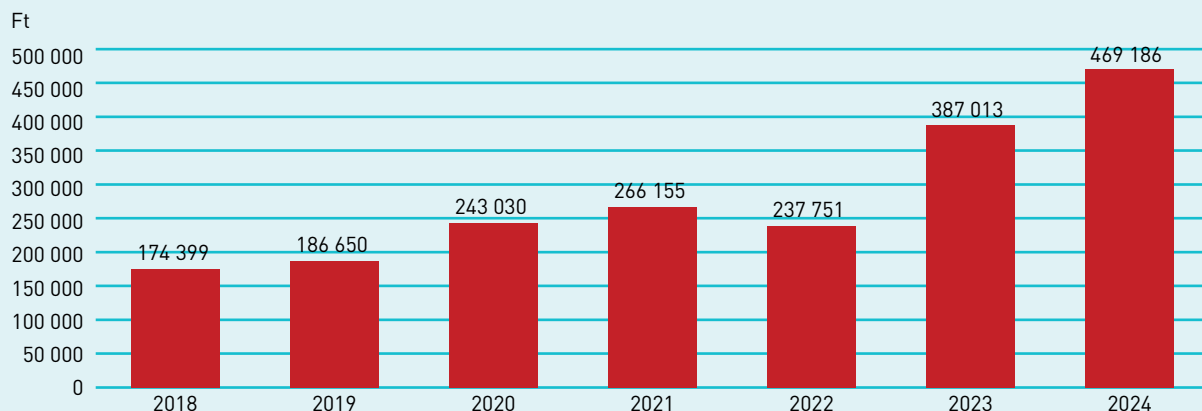
2018–2024 között összesen 2 875 fő igényelt gyermekvállalás miatt valamilyen kedvezményt Diákhitel2 tartozása esetén, ami a magyar állam részéről 974 millió Ft-os hiteltartozás-átvállalást jelentett. Az említett időszakban kedvezményt igénylők száma folyamatosan növekedett: míg 2018-ban még csak 77 fő kérelmezett Diákhitel2 típusú tartozása kapcsán törlesztésszüneteltetést vagy tartozáselengedést, 2024-re a kérelmezők száma közel tízszeresére, 739 főre nőtt. Az igénylők számát tekintve az eddigi csúcspont 2023-ban volt (805 fő), a legmagasabb ráfordított összeget nézve viszont 2024-ben (347 millió Ft). Míg 2018-ban éves szinten az egy főre jutó átlagos támogatás 174 399 Ft volt, 2024-re ez az összeg 469 186 Ft-ra emelkedett, ami 169%-os növekedést jelent.

3. ábra: A Diákhitel2 kedvezményt igénylők száma és a támogatás összege 2018–2024 között

Forrás: Diákhitel Központ (a szerzők szerkesztése)

4. ábra: A Diákhitel2 kedvezmény egy főre jutó évi átlagos összege 2018–2024 között

Forrás: Diákhitel Központ (a szerzők szerkesztése)

A diákhitel-törlesztés szüneteltetése és a célzott kamattámogatás

A továbbiakban áttekintjük, hogy az egyes hitelfajtákhoz milyen támogatási formákat igényeltek a fiatalok. A tartozás teljes vagy részleges elengedését külön vizsgáljuk, ugyanis ezt csak a fiatal édesanyák igényelhetik, és a vizsgált időszakra a rendelkezésre álló adatok nem különülnek el az egyes diákhitelfajták szerint. Fontos megemlíteni, hogy a törlesztés szüneteltetése minden megkötött hitelszerződés esetében igényelhető, a célzott kamattámogatás értelemszerűen csak a kamattal rendelkező hitel esetében kérhető, a részleges vagy teljes elengedés pedig több szerződés esetében csak egy, az igénylő által kiválasztott szerződésnél érvényesíthető.

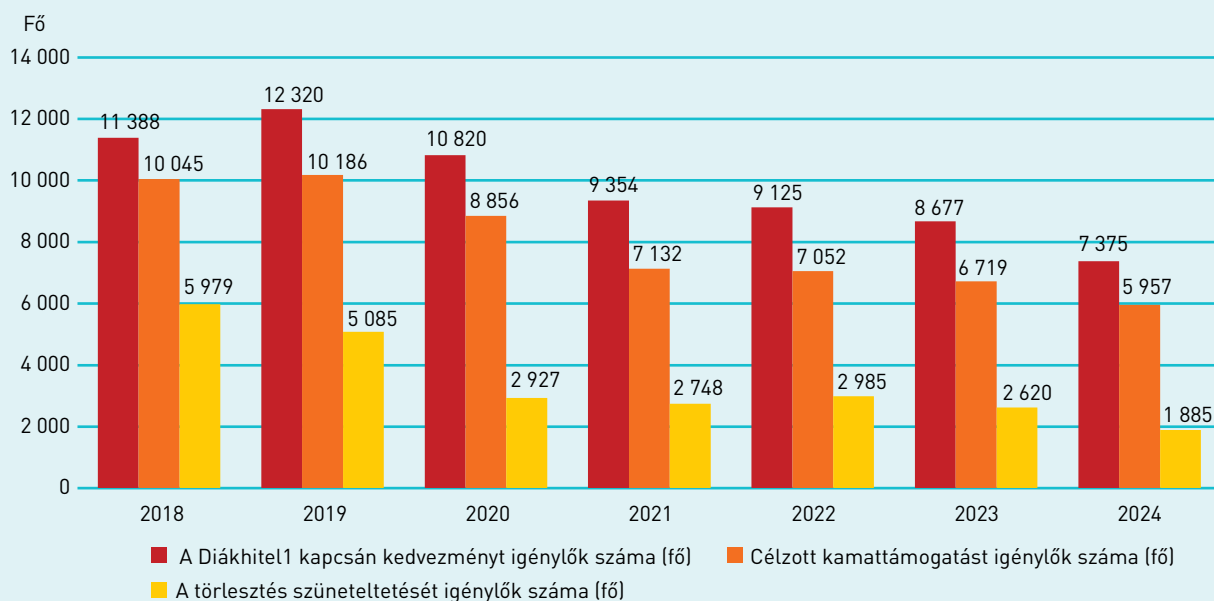
Diákhitel1-gyel rendelkező fiatalok gyermekvállalás esetén igényelhetik a törlesztés szüneteltetését,¹² kérvényezhetnek célzott kamattámogatást¹³, illetve a hiteltartozás részleges vagy teljes elengedését.¹⁴ A célzott kamattámogatás igénylése népszerűbbnek bizonyult, mint a törlesztés szüneteltetése, ugyanis míg 2018-ban gyermekvállalásnál a Diákhitel1-gyel rendelkező fiatalok 88%-a igényelt célzott kamattámogatást, addig a törlesztés szüneteltetését csak 53% kérvényezte. 2024-re ezek az arányszámok 81%-ra, illetve 26%-ra módosultak. Megállapítható tehát, hogy a vizsgált időszakban a célzott kamattámogatást igénylők száma 41%-kal, míg a törlesztést szüneteltetőké 68%-kal csökkent.

¹² **A törlesztési kötelezettség szüneteltetése:** A törvény lehetőséget biztosít különböző élethelyzetekben a diákhitel törlesztésének szüneteltetésére, de jelen elemzésünkben csak a gyermekvállalás kapcsán benyújtott igényléseket vizsgáljuk. A hitelfelvevő kérelmet nyújthat be a Diákhitel szervezethez törlesztési kötelezettség szüneteltetése iránt a várandósság 91. napjától. A támogatás örökbefogadás esetében is igényelhető. Ha a hitelfelvevő szabad felhasználású és kötött felhasználású hallgatói hitellel egyidejűleg rendelkezik, akkor a törlesztési kötelezettség szüneteltetésére mindkét hiteltartozás esetében jogosult.

¹³ **A célzott kamattámogatás:** A szabad felhasználású hitelt igénybe vevő hitelfelvevő a fizetendő kamattartozás teljes összegének megfelelő célzott kamattámogatásban részesül a törvényben meghatározott időszakra, ha kérelmét benyújtja a Diákhitel szervezethez. A célzott kamattámogatásra való jogosultság igazolására szolgáló dokumentum a törlesztési kötelezettség szüneteltetésére való jogosultság igazolására is szolgál.

¹⁴ **Részleges vagy teljes elengedés:** A hitelfelvevő nő második gyermeke megszületése vagy örökbefogadása esetén a fennálló hallgatói hiteltartozása 50%-ának megfelelő összegű, harmadik vagy további gyermeke megszületése vagy örökbefogadása esetén a fennálló tartozása 100%-ának megfelelő összegű vissza nem térítendő állami támogatásban részesülhet. Továbbá ha a 30. életévét be nem töltött hitelfelvevő nőnek a felsőoktatási tanulmányai alatt vagy azok sikeres befejezését (az oklevél megszerzését) követő két éven belül gyermeke születik, vagy gyermeket fogad örökbe, a fennálló hallgatói hiteltartozása 100%-ának megfelelő összegű vissza nem térítendő gyermektámogatásban részesülhet.

5. ábra: A Diákhitel1 kedvezményeket igénylők száma

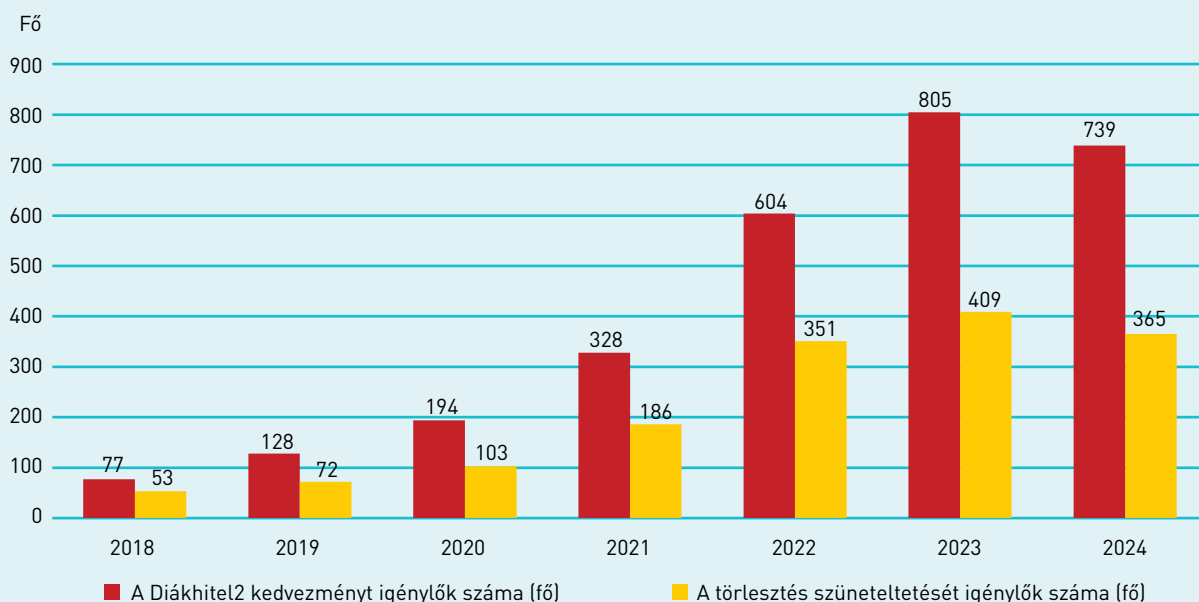

Forrás: Diákhitel Központ (a szerzők szerkesztése)

A Diákhitel2-vel – kamatmentes hitelkonstrukció lévén – rendelkező fiatalok gyermekvállalás esetén a törlesztés szüneteltetését, illetve a tartozás elengedését igényelhetik. A vizsgált időszakon belül a gyermekvállalás miatti kedvezményt igénylők közül a törlesztés szüneteltetését egyre kevesebben igényelték. 2018-ban 10-ből 7 diák élt ezzel

a lehetőséggel (69%), 2024-ben már csak minden második fiatal (49%), vagyis a kedvezményt igénylőkön belül egyre többen vannak azok, akik a tartozás teljes vagy részleges elengedését igényelték, ami azt is jelenti, hogy egyre többen vannak azok, akik két vagy több gyermek vállalása miatt kérik a támogatást.

6. ábra: A Diákhitel2 kedvezményt igénylők száma

Forrás: Diákhitel Központ (a szerzők szerkesztése)

A diákhitel-tartozás teljes vagy részleges elengedése

A gyermektámogatási kedvezmények közé tartozik a 2018 januárjától elérhető, fiatal édesanyák számára biztosított diákhitel-tartozás teljes vagy részleges elengedése is.¹⁵ A rendelkezésre álló adatok alapján 2018–2024 között 14 448 édesanya részesült ilyen kedvezményben. Ez összesen 13 609 millió Ft támogatást jelent, amit a magyar állam vállalt át a fiatal, felsőoktatásban részt vevő vagy frissen diplomázott édesanyáktól.

Legtöbben (9023 fő) a második (született vagy örökbefogadott) gyermek vállalását követően részesültek hiteltartozásuk felének az elengedésében, mely 6 403 millió Ft-os támogatást jelent. Ezt a kedvezményt 2021–2022-ben igényelték legtöbben (1561, illetve 1571 fő).

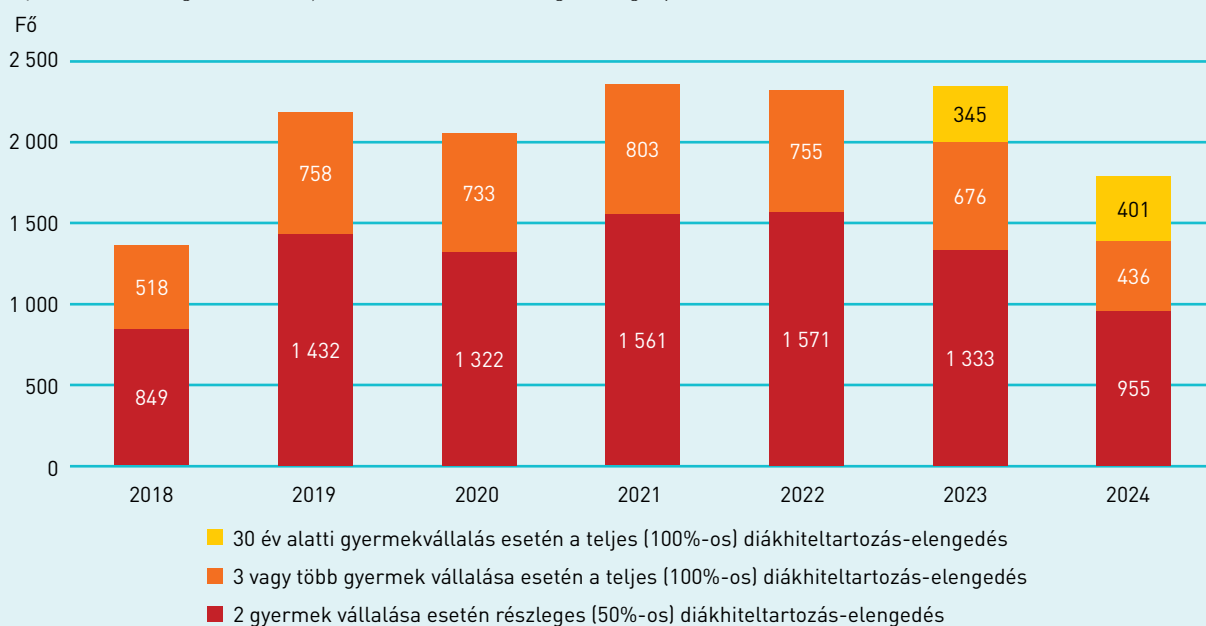
Harmadik vagy további gyermek vállalása esetén a hitelfelvevő nők teljes tartozásukat elengedik viszsza nem térítendő gyermektámogatás formájában. Ezzel a lehetőséggel 2018–2024 között összesen

4679 édesanya élt. Legtöbben (803 fő) 2021-ben kérvényezték ilyen okkal tartozásuk elengedését.

2023. január 1-ét követően tovább bővültek a diákhitelek esetében a gyermektámogatási kedvezmények (1/2012. (I. 20.) Korm. Rendelet 18/A. § (1a))¹⁶: ha a 30. életévét be nem töltött hitelfelvevő nők magyarországi felsőoktatási tanulmányaik alatt vagy azok sikeres befejezését követő két éven belül, 2023. január 1-e után gyermeket vállalnak, és a gyermek velük egy háztartásban él, a fennálló hallgatói hiteltartozás megfizetése alól 100%-ban mentesülnek. Az elmúlt két évben 746 édesanya kapott ilyen jellegű támogatást 1 546 millió Ft összegben.

2024-ben a részleges vagy teljes tartozás elengedését igénylők közül a 30 év alatti, gyermekvállalás miatti kedvezményt igénylők voltak a legkevesebben, mégis az erre fordított összeg volt a legnagyobb (401 fő összesen 898 millió forint támogatásban részesült, ami egy főre vetítve gyakorlatilag 2,2 millió Ft-os tartozáselengedést jelent).

7. ábra: A részleges, illetve teljes diákhiteltartozás-elengedést igénylők száma

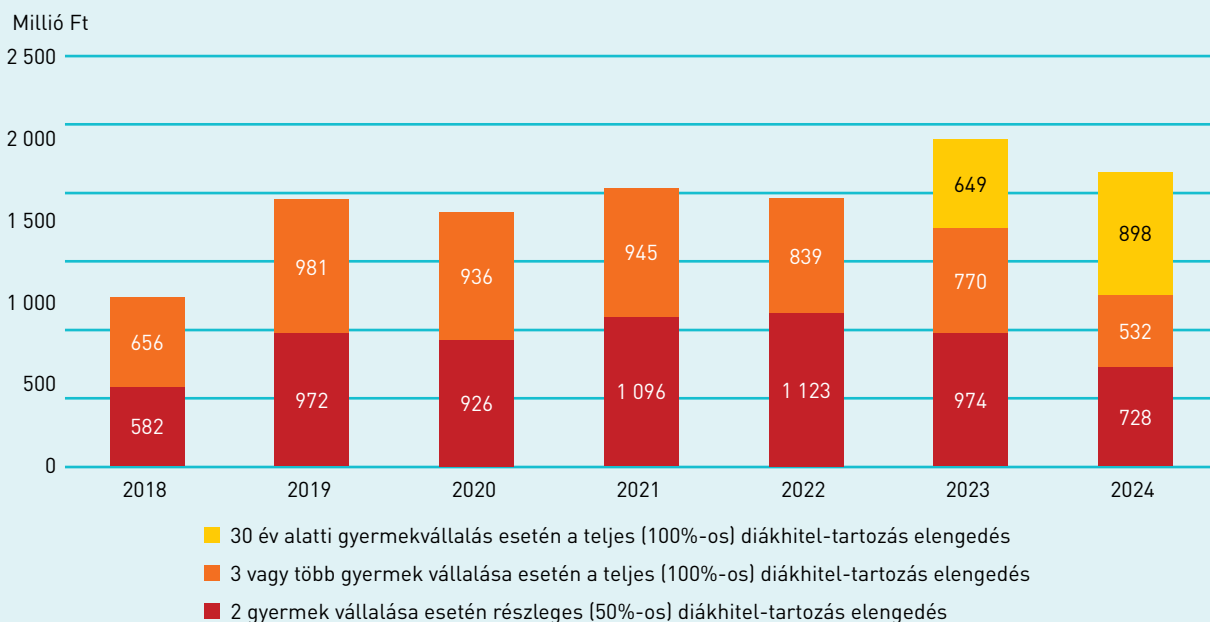

Forrás: Diákhitel Központ (a szerzők szerkesztése)

¹⁵ <https://diakhitel.hu/cegtortenet/> (Letöltve: 2025. 03. 17.)

¹⁶ 1/2012. (I. 20.) Korm. rendelet a hallgatói hitelrendszerről 18/A. § (1a)
<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1200001.kor> (Letöltve: 2025. 04. 14.)

8. ábra: A részleges, illetve teljes diákhiteltartozás-elengedés összege

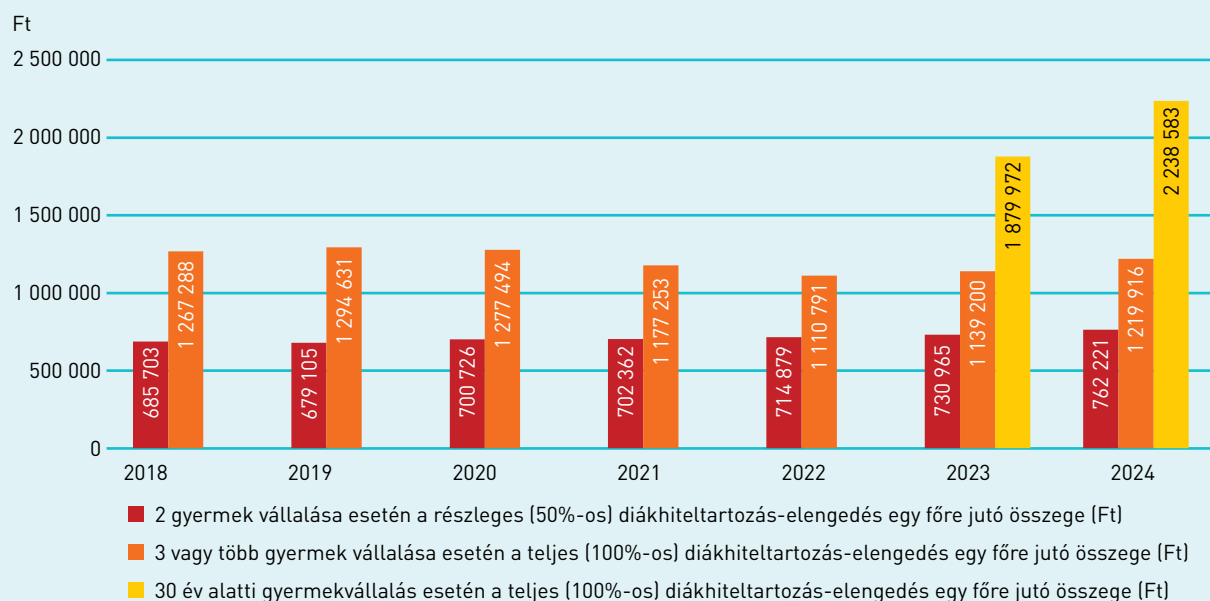

Forrás: Diákhitel Központ (a szerzők szerkesztése)

A részleges, illetve teljes támogatások egy főre vetített összegét vizsgálva megállapítható, hogy a vizsgált időszakban a második gyermek után járó 50%-os tartozáselengedés összege mérsékelten évről évre emelkedett, 2018–2024 között 10%-os növekedést jelzett. A három vagy több gyermek vállalása esetén a tartozás elengedésének egy főre vetített összege hullámzó tendenciát mutat 2019-es, közel

1,3 millió Ft-os egy főre jutó csúcsponttal, illetve 2022-es, 1,1 millió Ft-os mélyponttal. A 2023-ban bevezetett, 30 év alattiak gyermekvállalása esetén teljes hitelelengedés egy főre vetített összege a bevezetés évében közel 1,9 millió Ft volt, amely 2024-re 2,2 millió Ft-ra emelkedett, ami 16%-os növekedést jelent.

9. ábra: A részleges, illetve teljes diákhiteltartozás-elengedés egy főre jutó összege

Forrás: Diákhitel Központ (a szerzők szerkesztése)

Összegzés

2018–2024 között 69 059 fiatal igényelte a Diákhitel¹ tartozás felfüggesztését, csökkentését vagy elengedését. A legtöbben 2019-ben vettek igénybe támogatást, majd folyamatosan csökkent az igénylők száma, miközben az igényelt támogatások összege lassan nőtt. A célzott kamattámogatás igénylése bizonyult a legnépszerűbb támogatási formának.

A Diákhitel² tartozás esetében 2018–2024 között 2 875 fő igényelt gyermekvállaláshoz kapcsolódó kedvezményt. Míg 2018-ban 77 fő kérelmezte tartozása törlesztésének szüneteltetését, illetve teljes vagy részleges elengedését, 2024-re a kérelmezők száma közel tízszeresére nőtt. A törlesztés szüneteltetését egyre kevesebben, míg a tartozás teljes vagy részleges elengedését egyre többen kérték két vagy több gyermek vállalása miatt.

2018 januárjától elérhető a fiatal édesanyák számára a diákhitel-tartozás teljes vagy részleges elengedése. Ezt 2018–2024 között 14 448 édesanya vette igénybe. Legtöbben (9 023 fő) a második gyermek vállalását követően részesültek hiteltartozásuk felének az elengedésében. Harmadik (vagy további)

gyermek vállalása esetén a nők teljes tartozását elengedik, amellyel ebben az időszakban 4679 édesanya élt. 2023. január és 2025. január között 746 30 év alatti édesanya kapott teljes hiteltartozás-előrlést, mert a felsőoktatási éveik alatt vagy a végzést követő két évben vállaltak gyermeket.

A diákhitelzés nemzetközi és hazai tendenciáinak áttekintése alapján nem egyértelmű, hogy a diákhitel milyen közvetlen hatást gyakorol a fiatalok életkezdésére. Egyes nemzetközi vizsgálatok arra utalnak, hogy a diákhitel-törlesztési kötelezettség anyagilag és mentálisan is negatívan befolyásolja a családalapítási szándékot, míg mások az elért magasabb jövedelem hosszabb távú pozitív hatásait emelik ki. Ugyanakkor a tapasztalatok azt mutatják, hogy a diákhitel rugalmas konstrukciói hazánkban beváltak, és a tanulmányi évek alatt hatékonyan hozzájárulnak a fiatalok anyagi tehermentesítéséhez. A tartozás részleges vagy teljes elengedése gyermekvállalás esetén, amely a magyar rendszer sajátossága, kiemelkedő segítséget nyújt a családot alapító és gyermeket tervező fiatalok életkezdéséhez.

Felhasznált irodalom

- Agócs G. – Fűrész T. – Kállay-Kisbán K. – Pári A. (szerk.) (2024) *Európai Unió Családpolitikai Kitekintő*. Budapest: Kopp Mária Intézet a Népesedésért és a Családokért.
- Andrew, M. (2010) The changing route to owner occupation: The impact of student debt. *Housing Studies*, 25(1), 39–62. <https://doi.org/10.1080/02673030903361656>
- Argyelán, J. (2025) Ilyen kamat mellett igényelhetsz idén diákhitelt. Bankmonitor. Retrieved 2025. 04. 04. <https://bankmonitor.hu/mediatar/cikk/ilyen-kamat-mellett-igenyelhetsz-iden-diakhitelt/>
- Balogh L. – Balogh M. – Ágoston A. (2013) Alternatív finanszírozási lehetőségek a közszférában: Elméleti áttekintés és a diákhitel II. példája. *Acta Scientiarum Socialium*, 38, 187–197.
- Barzó T. (2023) A demográfiai kihívásokra adott családpolitikai válasz hazánkban. *Miskolci Jogi Szemle*, 18(2), 23–41. <https://doi.org/10.32980/MJSz.2023.2.23>
- Berlinger, E. (2005) A nyugdíjrendszer és a diákhitelrendszer összekapcsolása. *Közgazdasági Szemle*, 52(9), 631–647.
- Berlinger E. (2012) Miért van szükség európai szintű diákhitelrendszerre is? In J. Temesi (szerk.) *Felsőoktatás-finanszírozás: Nemzetközi tendenciák és a hazai helyzet*. Budapest: Aula, 165–196. <https://mek.oszk.hu/11300/11399/11399.pdf> (Letöltve: 2025. 04. 12.)
- Brown, M. – Haughwout, A. – Lee, D. – Scally, J. – van der Klaauw, W. (2014) *Measuring student debt and its performance (Staff Reports No. 668)*. Federal Reserve Bank of New York. https://www.newyorkfed.org/research/staff_reports/sr668 (Letöltve: 2025. 04. 08.)
- Cantrell, C. A. (2018) *The effect of student loan debt on homeownership (Chancellor's Honors Program Project)*. University of Tennessee. https://trace.tennessee.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=3255&context=utk_chanhonoproj (Letöltve: 2025. 04. 04.)
- De Gayardon, A. – Callender, C. – DesJardins, S. L. (2022) Does student loan debt structure young people's housing tenure?

- Evidence from England. *Journal of Social Policy*, 51(2), 221–241. <https://doi.org/10.1017/S004727942000077X>
- Diákhitel Központ (2023) *A magyar hallgatói hitelrendszer története*. <https://diakhitel.hu/cegtortenet/> (Letöltve: 2025. 04. 02.)
- Duráczky, B. (2023) A diákhitelezés elmúlt 22 éve – A diákhitel termékcsalád társadalmi-gazdasági hatásának elemzése. *Pénzügyi Szemle*, 68(4), 649–675. https://doi.org/10.35551/PFQ_2023_4_6
- Elliott, W. – Lewis, M. (2015) Student debt effects on financial well-being: Research and policy implications. *Journal of Economic Surveys*, 29(4), 614–636. <https://doi.org/10.1111/joes.12124>
- Fűrész T. – Novák K. (szerk) (2021) *Családbarát Évtized 2010–2020*. Budapest: Kopp Mária Intézet a Népesedésért és a Családokért.
- Gere D. (2024) Családszemlélet Európában és Magyarországon egy nagymintás nemzetközi felmérés alapján. In Stefkovics Á. – Pillók P. (szerk.) *Századvég Riport 2024: Tanulmányok gazdaságról, politikáról, társadalomról*. Budapest: Századvég Közéleti Tudásközpont Alapítvány, 493–514.
- Gicheva, D. – Thompson, J. (2015) The effects of student loans on long-term household financial stability. In B. J. Hershbein – K. M. Hollenbeck (Eds.), *Student loans and the dynamics of debt*. Kalamazoo, MI: W.E. Upjohn Institute for Employment Research, 287–316. <https://doi.org/10.17848/9780880995009.ch10>
- Hashemzadeh, M. – Shariati, M. – Nazari, A. M. – Keramat, A. (2021) Childbearing intention and its associated factors: A systematic review. *Nursing Open*, 8(5), 2354–2368. <https://doi.org/10.1002/nop2.849>
- Kapdebo Á. – Papházi T. – Tárkányi Á. (2022) Gyermekvállalási tervek a pandémia idején Magyarországon. *Kapocs*, 2022(1), 32–45.
- KINCS (2020) Lakhatással kapcsolatos vélemények a gyermekvállalási korban lévő magyarok körében. https://www.koppmariaintezet.hu/docs/Lakhatassal_kapcsolatos_velemenyek_a_gyermekvallalasi_korban_levo_magyarok_koreben.pdf (Letöltve: 2025. 04. 12.)
- Kovács E. (2016) A diákhitel kockázata. *Köz-Gazdaság. – Review of Economic Theory and Policy*, 11(3), 219–224.
- Kuperberg, A. – Mazelis, J. M. (2021) Social norms and expectations about student loans and family formation. *Sociological Inquiry*, 92(1), 90–126. <https://doi.org/10.1111/soin.12416>
- Lee, D. (2013) *Household debt and credit: Student debt*. Federal Reserve Bank of New York. <https://www.slideshare.net/NewYorkFed/household-debt-and-credit-student-debt> (Letöltve: 2025. 04. 06.)
- Lentner, Cs. – Fűrész, T. (2024) Strategic Elements of the Hungarian Family Support System after 2010: Achievements and Challenges. *European Mirror*, 2024(1), 195–219.
- Lew, I. (2015) *Student loan debt and the housing decisions of young households (Research Brief)*. Joint Center for Housing Studies of Harvard University. https://www.jchs.harvard.edu/sites/default/files/lew_research_brief_student_loan_11_2015.pdf (Letöltve: 2025. 04. 04.)
- Luong, M. (2010) The financial impact of student loans. *Perspectives on Labour and Income*, 11(1), 5–18.
- Majer, B. (2002) A magyar hallgatói hitelrendszer: Elméleti szempontok és nemzetközi összehasonlítás. *Közgazdasági Szemle*, 49(7–8), 641–663.
- Marks, G. N. (2009) The social effects of the Australian higher education contribution scheme (HECS). *Higher Education*, 57(1), 71–84. <https://doi.org/10.1007/s10734-008-9133-5>
- McKee, K. – Moore, T. – Soaita, A. – Crawford, J. (2017) Generation rent’ and the fallacy of choice. *International Journal of Urban and Regional Research*, 41(2), 318–333. <https://doi.org/10.1111/1468-2427.12445>
- Mezza, A. A. – Ringo, D. R. – Sherlund, S. M. – Sommer, K. (2015) *Student Loans and Homeownership* (Finance and Economics Discussion Series No. 2016–10). Board of Governors of the Federal Reserve System. <https://doi.org/10.17016/feds.2016.010>
- Mezza, A. – Ringo, D. – Sherlund, S. – Sommer, K. (2017) Student loans and homeownership (Working Paper). https://www.cerge.ei.cz/pdf/events/papers/170615_t.pdf (Letöltve: 2025. 04. 06.)
- Miller, J. J. – Nikaj, S. (2018) Student loan debt, educational attainment, and tenure choice, *Education Economics*, 26, 4, 393–410. <https://doi.org/10.1080/09645292.2018.1430749>
- Mishory, J. – O’Sullivan, R. (2012) *Denied? The impact of student debt on the ability to buy a house. Young Invincibles*. https://gradsense.org/ckfinder/userfiles/files/Denied-The-Impact-of-Student-Debt-on-the-Ability-to-Buy-a-House-8_14_12.pdf (Letöltve: 2025. 04. 10.)
- Németh A. O. (2011) Felsőoktatás-finanszírozás Kelet-Közép-Európában. In J. Temesi (szerk.) *Felsőoktatás-finanszírozás: Nemzetközi tendenciák és a hazai helyzet*. Budapest: Aula. 131–158. <https://mek.oszk.hu/11300/11399/11399.pdf> (Letöltve: 2025. 04. 08.)

- Oketch, M. – McCowan, T. – Schendel, R. (2014) *The impact of tertiary education on development: A rigorous literature review*. Department for International Development (DFID).
- Papházi, T. – Pillók P. (2016) Család és gyermekvállalás kérdései az Ifjúság 2000–2012 adatfelvételekben. In Földvári M. – Tomposné T. H. (szerk), *Riport a családkról*. Budapest: L'Harmattan, 223–272.
- Papházi T. – Nyírády A. – Pári, A. (2021) Magyarország történetének legnagyobb otthonteremtési programja a koronavírus-járvány alatt is bővült. *Kapocs*, 2021(1–2).
- Papházi T. (2024) Lakhatási helyzetkép – generációs metszetben. *Máltai Tanulmányok*, 2024(1). <https://doi.org/10.56699/MT.2024.1.3>
- Pásztor Sz. (2022). A diákhitelzés tendenciái Magyarországon. Oeconomus Gazdaságkutató Alapítvány. <https://www.oekonomus.hu/oecofocus/a-diakhitelezes-tendenciai-magyarorszagon/> (Letöltve: 2025. 04. 04.)
- Stone, J. – Berrington, A. – Falkingham, J. (2011) The changing determinants of UK young adults' living arrangements. *Demographic Research*, 25, 629–666. <https://doi.org/10.4054/DemRes.2011.25.20>
- Székely L. (2021) Tudatos gyermekvállalás és anyagi biztonság. *Kapocs*, 20(3–4), 60–63.
- Tóth F. (2021) Kie a kockázatmentes hozam? Arbitrázslehetőség a magyar diákhitelrendszerben. *Gazdaság és Pénzügy*, 8(4), 366–385. <https://doi.org/10.33926/GP.2021.4.1>
- Troia Media Kft. (2021) A diákhitel 20 éves működésének valószínűsíthető nemzetgazdasági hatásainak elemzése. Budapest. <https://docs.google.com/document/d/1gnPLcd3QoaoMHDc7kcRphgvbbKDnVo2X/edit?tab=t.o> (Letöltve: 2025. 04. 02.)
- Velez, E. – Cominole, M. – Bentz, A. (2019) Debt burden after college: The effect of student loan debt on graduates' employment, additional schooling, family formation, and home ownership. *Education Economics*, 27(2), 186–206. <https://doi.org/10.1080/09645292.2018.1541167>
- Vona Máté (2015) Nemzetközi trendek a diákhitelzésben. *Hitelintézeti Szemle*, 14(1), 57–79.
- Wilde, E. T. – Batchelder, L. – Ellwood, D. T. (2010) *The mommy track divides: The impact of childbearing on wages of women of differing skill levels* (No. w16582). National Bureau of Economic Research. <https://doi.org/10.3386/w16582>
- 119/2001. (VI. 30.) Korm. rendelet a hallgatói hitelrendszerről és a Diákhitel Központról
- 1/2012. (I. 20.) Korm. rendelet a hallgatói hitelrendszerről